

Dějiny Prahy – politika a společnost

Cyklus přednášek zahrnuje období od vzniku sjednocené Prahy na sklonku 18. století do pádu komunistického režimu. Pozornost bude věnována politickým bojům nejen o centrální pražskou radnici ale stejně tak specifické politické profilaci jednotlivých pražských čtvrtí. Tématem bude růst města související s rozvojem obchodu, průmyslu a infrastruktury, přičemž ústřední otázkou bude, co znamenaly razantní modernizační změny pro obyvatele města ať již šlo o špičky společnosti či osoby na jejím okraji. Vedle Prahy jako přirozeného centra české společnosti bude představena Praha německá a židovská. Součástí kurzu je exkurze na vybraná místa mapující pražskou historii.

Předmět je zakončen ústní zkouškou na základě vybrané přečtené literatury.

1. Úvod - představení pramenů a literatury
2. Královská metropole na prahu moderní doby
3. Praha jako centrum národního obrození
4. Politika v Praze v čase česko-německého státoprávního boje
5. Elity a outsideri města v 19. století - jak žila šlechta, měšťanstvo a dělníci
6. Komunální politika hl. města Republiky 1918 - 1939
7. Kultura, každodennost a sport v období 1. republiky
8. Praha ve stínu nacistické okupace
9. Proměny Prahy v čase komunistické diktatury
10. Exkurze

Celkové přehledy dějin města

BĚLINA, Pavel et al. *Dějiny Prahy. II., Od sloučení pražských měst v roce 1784 do současnosti*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 1998. 565 s. ISBN 80-7185-144-2.

LEDVINKA, Václav a PEŠEK, Jiří. *Praha*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2000. 819 s., [32] s. obr. příl. Dějiny českých měst. ISBN 80-7106-320-7.

Výběrová literatura:

BIEGEL, Richard. *Město v bouři: urbanismus a architektura historického centra Prahy 1830-1970*. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022. 766 stran. ISBN 978-80-246-5289-4.

BOROVÍČKA, Blahomír. *Vzpomínky hlavního architekta Prahy*. Vydání první. [Praha]: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i., 2023. 303 stran. ISBN 978-80-7285-282-6.

BRŮHOVÁ, Klára. *Praha nepostavená: vltavské břehy jako urbanistické téma moderní metropole*. Praha: Česká technika - nakladatelství ČVUT, 2017. 345 stran. ISBN 978-80-01-06155-8.

ČORNEJ, Petr. *Husité na Žižkově: pomíjivá paměť pražské periferie*. Vydání první. V Praze: Paseka, 2023. 414 stran. ISBN 978-80-7637-412-6.

HÁJKOVÁ, Dagmar, ed. a HORÁK, Pavel, ed. *Republika československá: 1918-1939*. Vydání první. Praha: NLN, s.r.o., 2018. 1020 stran. ISBN 978-80-7422-643-4. (zvl. strana 203-218)

HOLUBEC, Stanislav. *Lidé periferie: sociální postavení a každodennost pražského dělnictva v meziválečné době*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2009. 329 s. ISBN 978-80-7043-834-3.

KONVIČNÁ, Jana, ed. a MAŘÍKOVÁ, Martina, ed. *První v obci: purkmistři, starostové a primátoři města Prahy 1784-1989*. Vydání první. Praha: Archiv hlavního města Prahy, 2023

PADEVĚT, Jiří. *Průvodce protektorátní Prahou: místa - události - lidé*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2013. 804 s. Průvodce. ISBN 978-80-200-2256-1.

PEŠEK, Jiří. *Od aglomerace k velkoměstu: Praha a středoevropské metropole 1850-1920*. Vyd. 1. Praha: Scriptorium, 1999. 319 s. Documenta Pragensia. Monographia; vol. 9. ISBN 80-86197-09-3.

SMRČEK, David. *Grabenbummel: nacionální souboj o Prahu na přelomu 19. a 20. století*. Praha: Academia, 2022. 350 stran. ISBN 978-80-200-3345-1.

ŠŤASTNÁ, Jarmila, ed., ROBEK, Antonín, ed. a MORAVCOVÁ, Mirjam, ed. *Stará dělnická Praha: život a kultura pražských dělníků 1848-1939*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1981. 311, [3] s. [4] s. barev. fot. příl.

BRYANT, Chad Carl. *Praha v černém: nacistická vláda a český nacionalismus*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2012. 350 s. Historické myšlení. Totalitarismus a šoa. ISBN 978-80-257-0790-6.

BRYANT, Chad Carl, *Praha: Sounáležitost s moderním městem, Praha 2024*

VLADIMÍR 518 a kol. *Kmeny 0: městské subkultury a nezávislé společenské proudy před rokem 1989*. 1. vyd. V Praze: Bigg Boss & Yinachi, 2013. 739 s. ISBN 978-80-903973-8-5.

VOŠAHLÍKOVÁ, Pavla. *Jak se žilo za časů Františka Josefa I.* Vyd. 1. Praha: Svoboda, 1996. 284 s., [32] s. il. Členská knižnice. ISBN 80-205-0088-X.

sborníky Documenta Pragensia

Beletrie:

JIRÁSEK, Alois. *F. L. Věk*, 1888

NEFF, Vladimír. *Sňatky z rozumu* (a navazující 4. svazky), 1957

SEIFERT, Jaroslav, *Všecky krásy světa. Praha 2015*

URBAN, Miloš. *Lord Mord: pražský román*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2008.

URBAN, Miloš. *Praga Piccola: román podle zápisků Bertolda Neumana*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2012.